

UNIVERSITETET I OSLO

Forbudte bøker-uka 2025

Mobilisering og beredskap

Runhild Seim og Cathinka Neverdal
HumSam-biblioteket
Universitetet i Oslo

Bibliotekstyremøte 19.06.25

FOR
BUD
TE

BØ
KER

Banned Books Week

[Home](#)[About](#)[Latest News](#)[Let Freedom Read Day](#)[Events](#)[Promotional Tools](#)[Resources](#)

CENSORSHIP
is so 1984

READ FOR YOUR RIGHTS

©ALA

Oct. 5–11, 2025

BannedBooksWeek.org

@BannedBooksWeek

@banned_books_week

#BannedBooksWeek

#CensorshipIsSo1984

Take action on Let Freedom Read Day, October 11, 2025!

FIND OUT MORE

CENSORSHIP ON THE RISE

The unparalleled number of unique titles targeted in 2023 marked a 65% increase over 2022. During the two decades prior to 2021, the average number of unique titles targeted per year was 273.

CENSORSHIP
STATISTICS
COMPILED BY:

OFFICE FOR
Intellectual Freedom
American Library Association

4,000

NUMBER OF UNIQUE TITLES CHALLENGED BY YEAR

2,000

390

2004

183

2014

1,858

2021

2,571

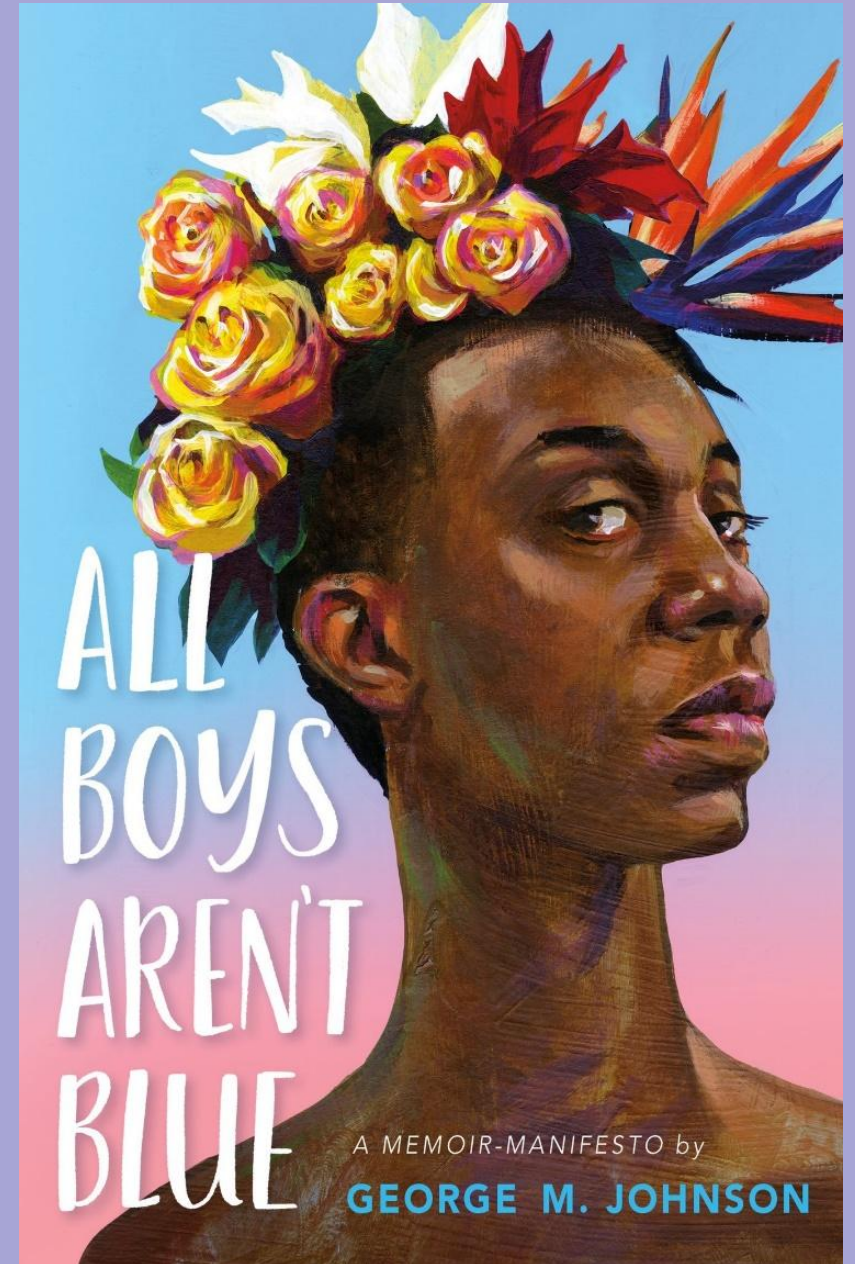
2022

4,240

2023

Hvem rammes?

(AP Photo/Godofredo A. Vásquez)

Hva skjer i Europa?

Ungarn, 2021: parlamentet vedtok et tillegg til «child protection act» som forbyr det de kaller «promotering av homofili og kjønns mangfold». Bøker med lhbtq+tematikk må pakkes i plast før de settes på hylla i bokhandlene.

- Opphavsperson: Bela Szandelszky/AP/SIPA | Kreditering: Bela Szandelszky/AP/SIPA
- Opphavsrett: Bela Szandelszky/AP/SIPA

Foto: wikimedia commons

Foto: wikimedia commons

Hva skjer i Europa?

Storbritannia, 2024: over 53 % av skolebibliotekarene svarte i en undersøkelse at de hadde blitt bedt om å fjerne bøker fra hyllene. Halvparten av dem gjennomførte det.

Foto: Fjørtoft, Billedbladet NÅ/Riksarkivet

Agnar Mykle

Foto: Pernille Marie Walvik

Line Baugstø

Foto: Åsmund Holien Mo

Marta Breen

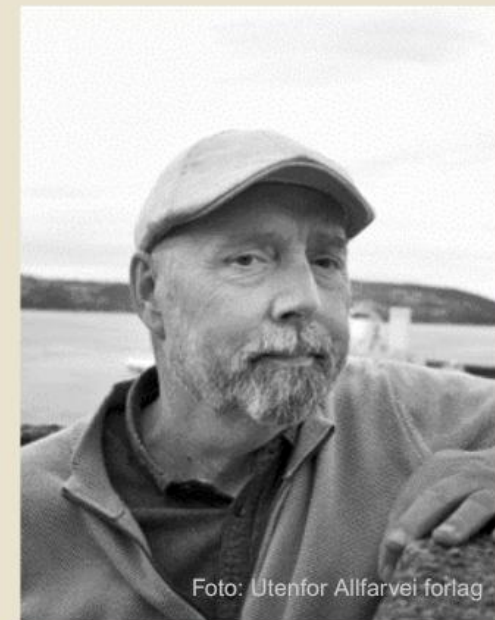
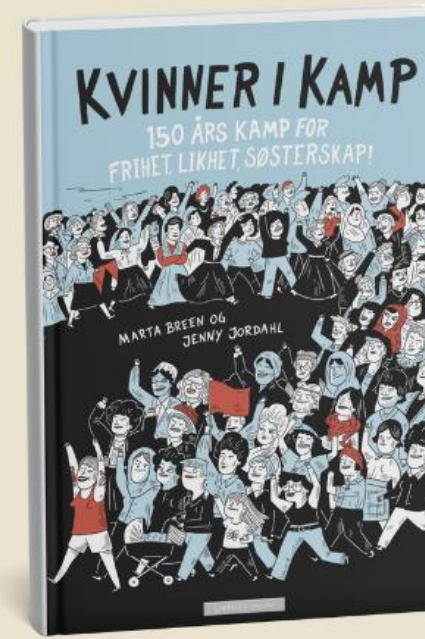
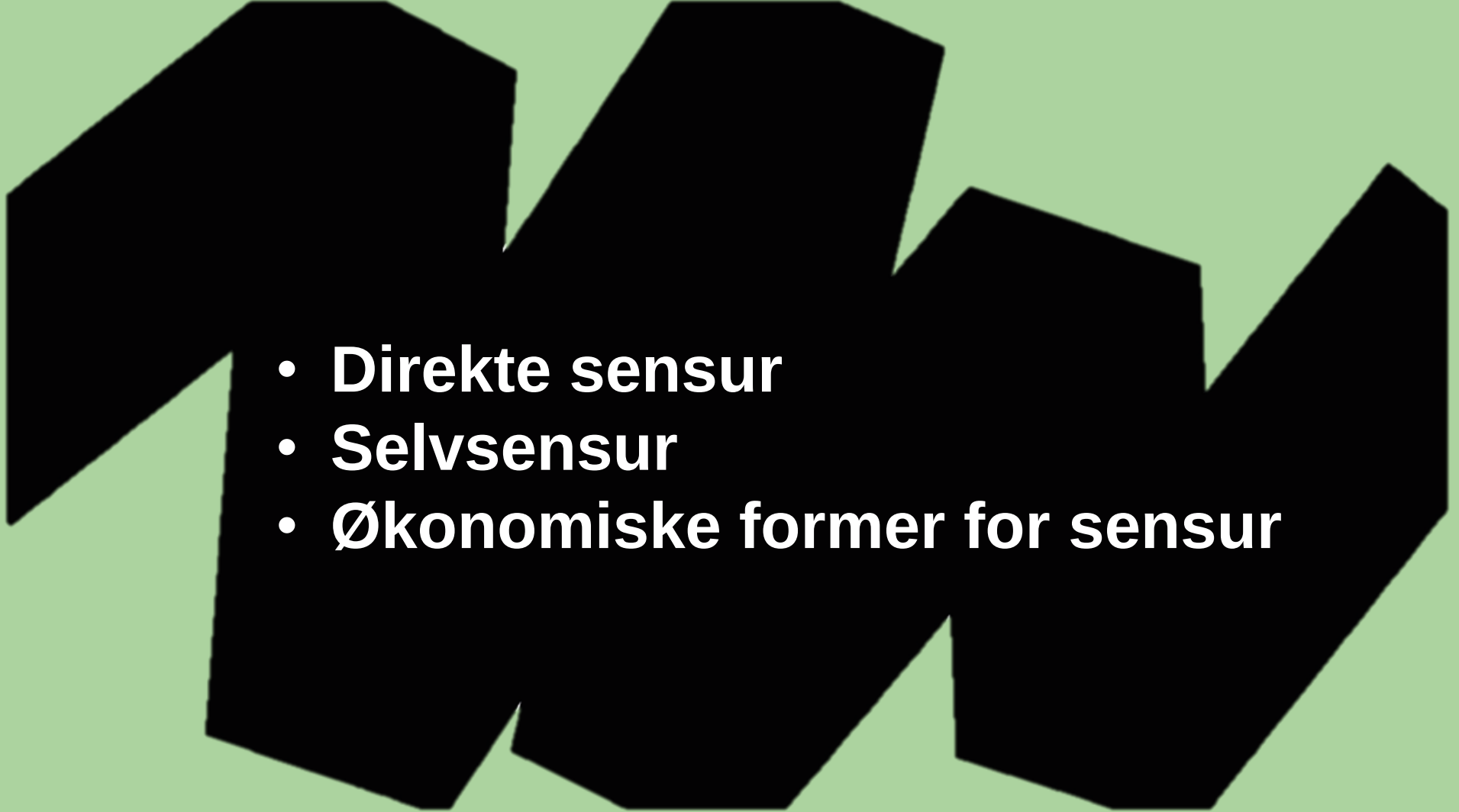

Foto: Utenfor Allfarvei forlag

Nils Torsvik

Hva er en forbudt bok,
og hvorfor tar vi
utgangspunkt i
forbudte bøker?

-
- **Direkte sensur**
  - **Selvsensur**
  - **Økonomiske former for sensur**

Hva vil vi?

- Øke oppmerksomheten om forskjellige former for sensur og hvordan de påvirker vår tilgang til kunnskap, forskning og et mangfold av stemmer.
- Mobilisere beredskapen mot sensur, og for demokrati, ytringsfrihet og friheten til å lese det man vil

Hvordan?

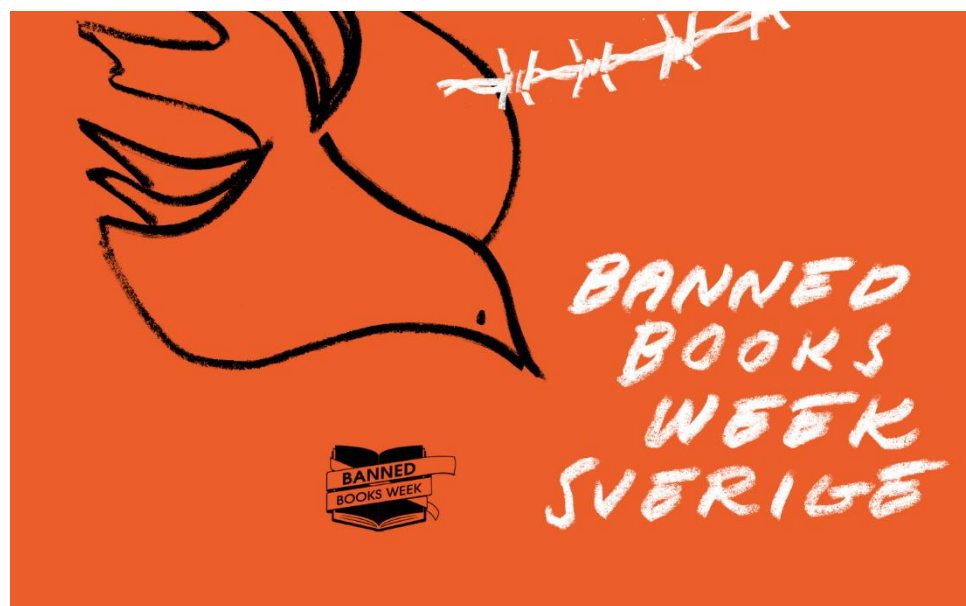
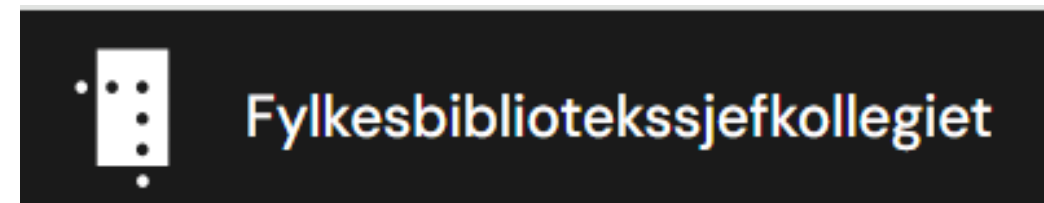
UiO:Demokrati

UiO:Demokrati skal utforske fem tematiske spor:

- Demokrati som styringsform og demokratiets institusjoner.
- Borgere, mangfold og ulikhet.
- Kunnskapens rolle og funksjon.
- Demokrati og krisehåndtering.
- Demokratiet i hverdagen.

Samarbeidspartnere:

Banned Books Week Sverige:
<https://www.svenskapen.se/banned-books>

Forbudte Bøger
<https://danskpen.dk/forbudte-boeger/>

Være en ramme for samtaler og arrangementer om sensur, ytringsfrihet og demokrati, og bidra til økt oppmerksomhet rundt disse temaene .

GILD
OJUV
VON

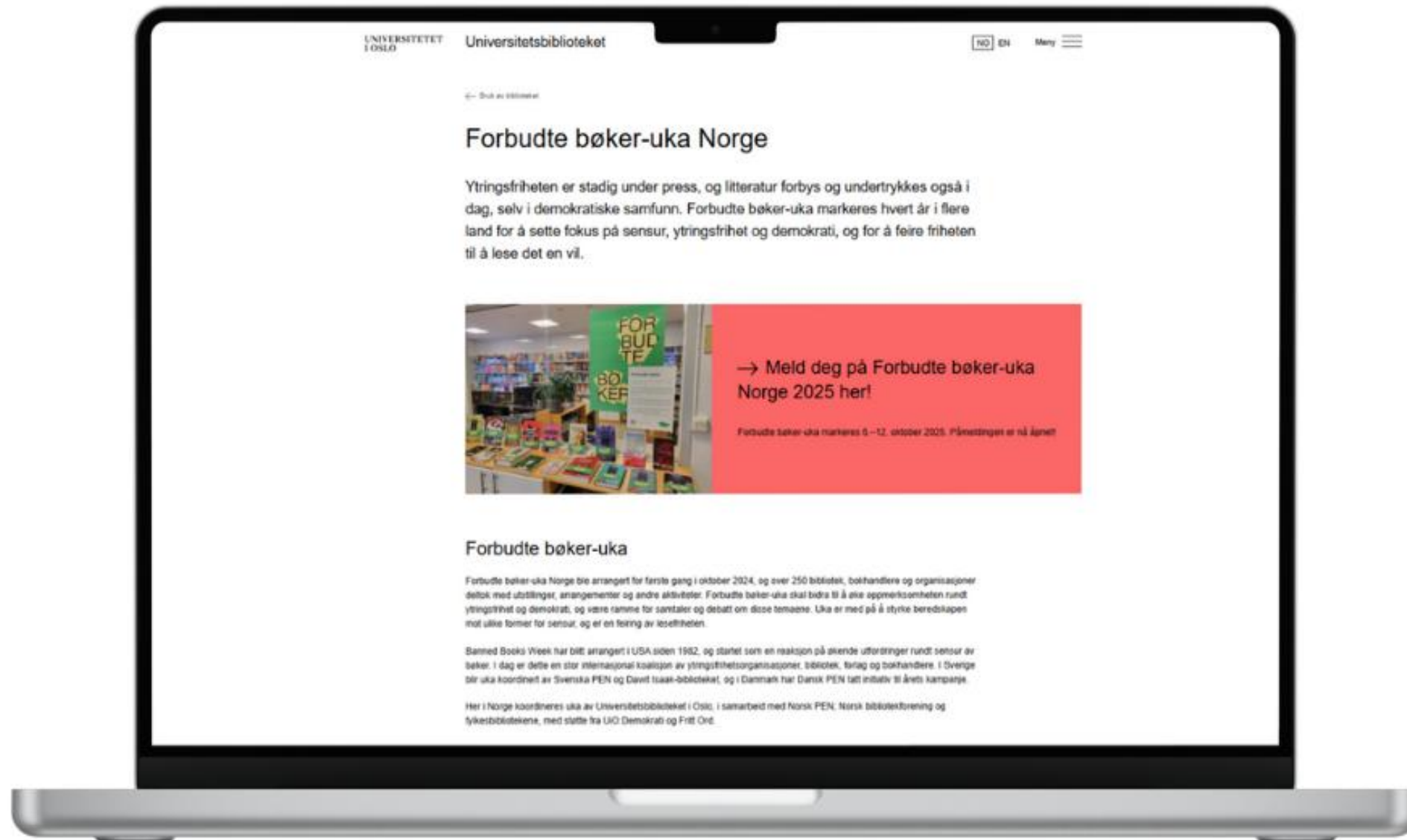
GIR
JIT

FOR
BOD
NE

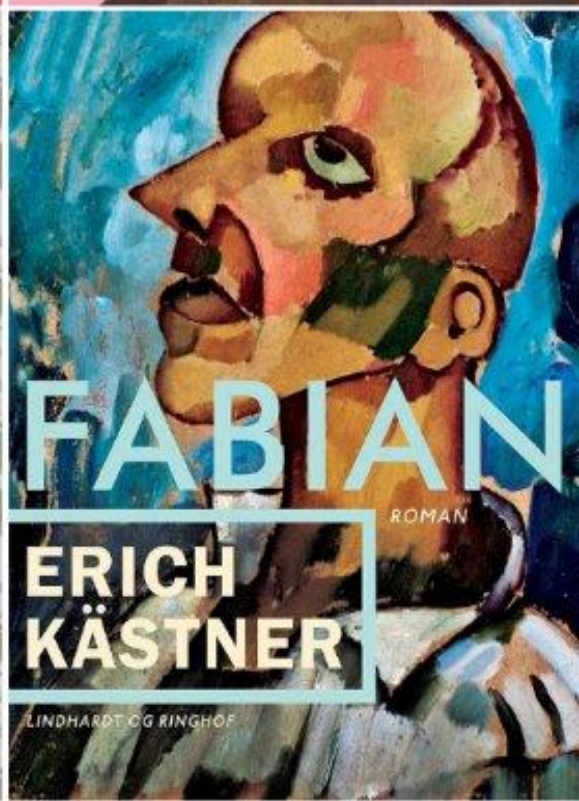
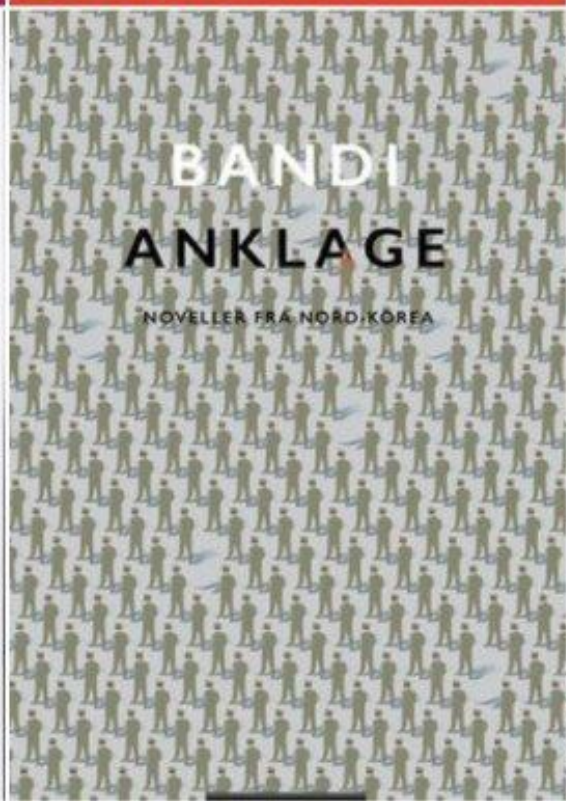
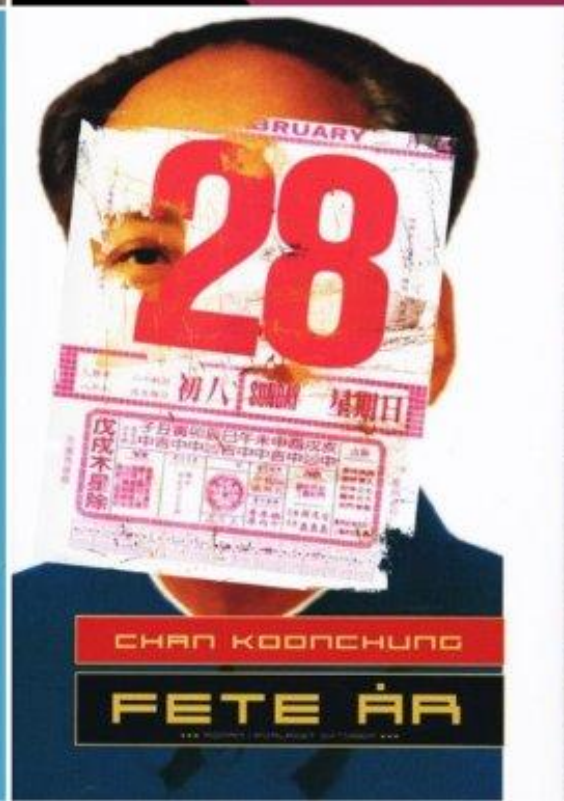
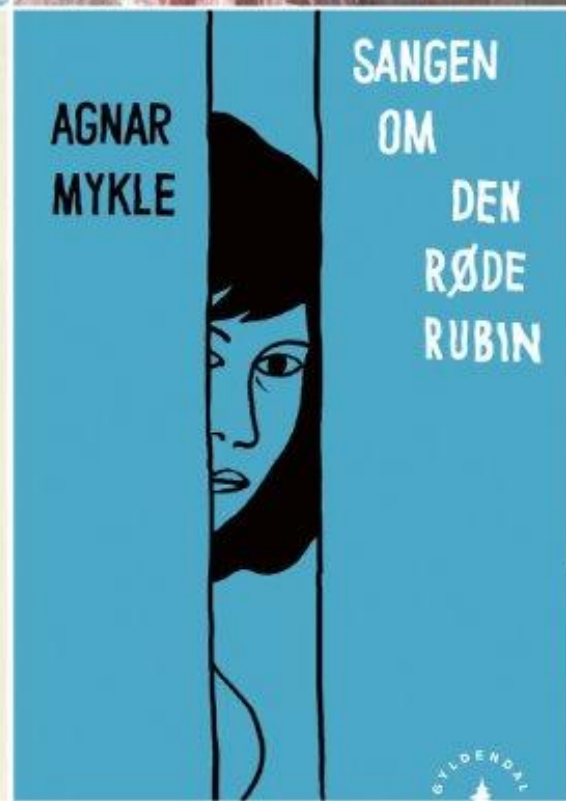
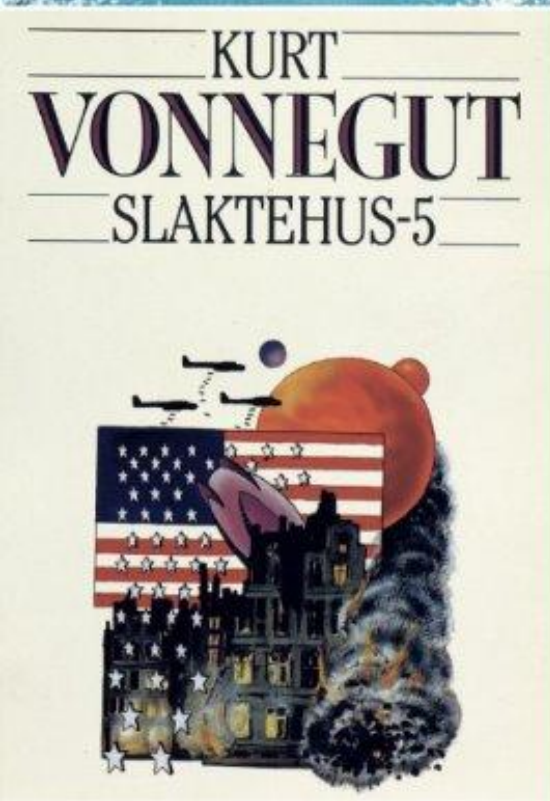
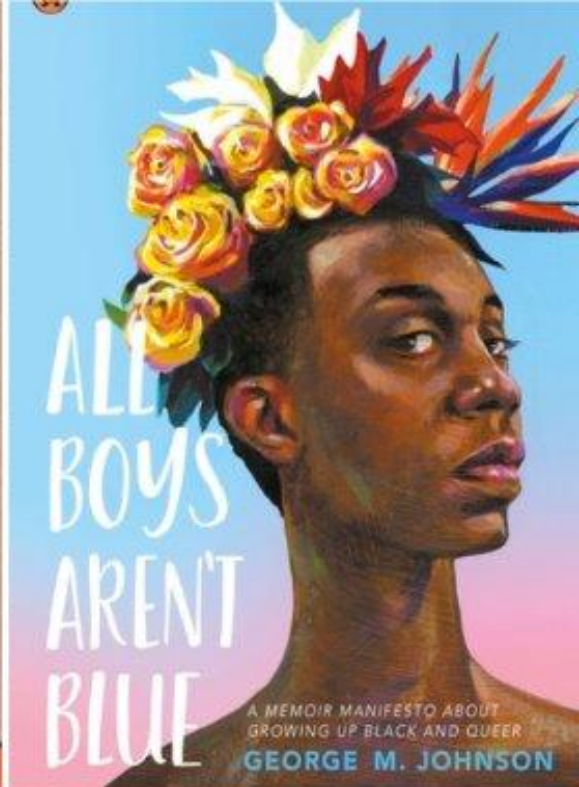
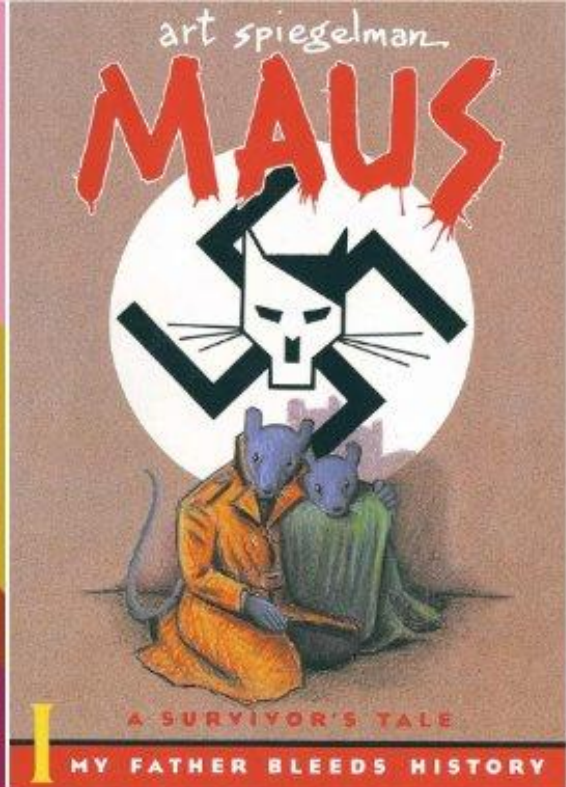
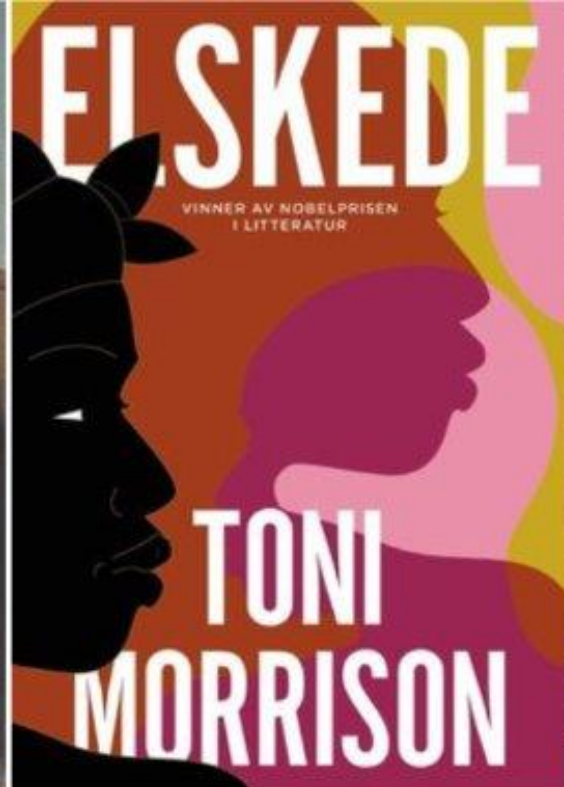
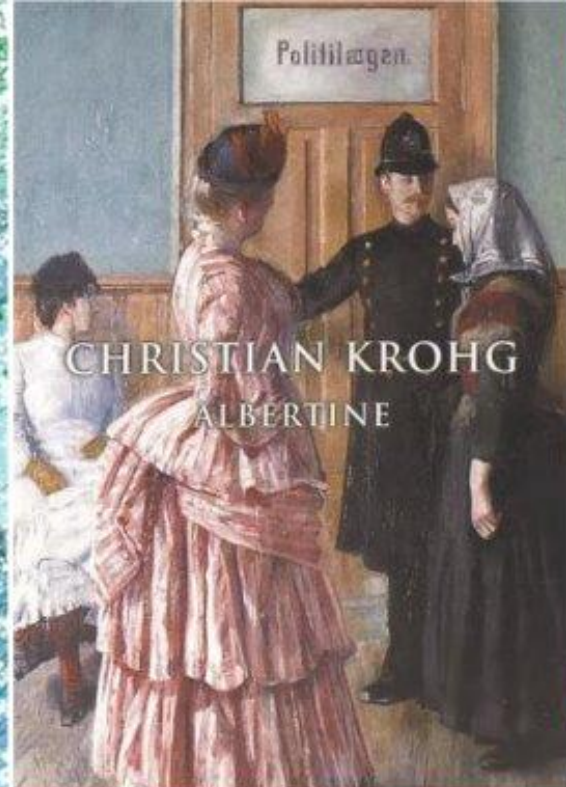
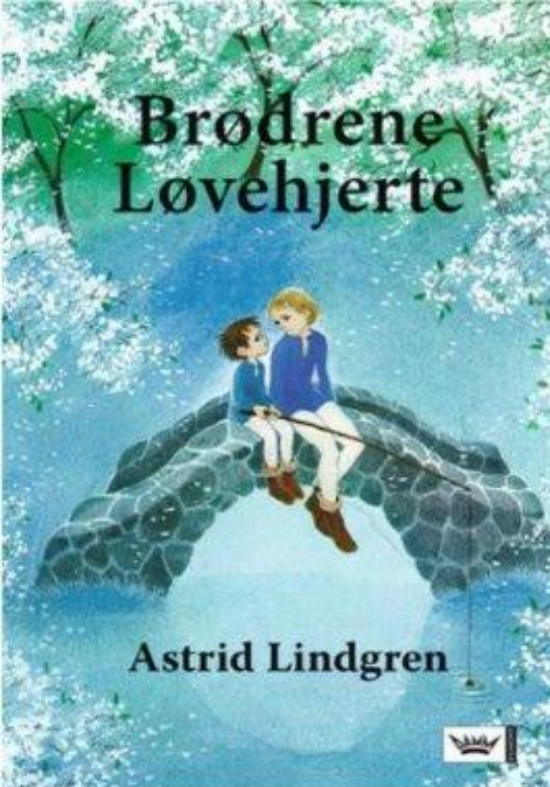
BO
KER

FOR
BUD
TE

BO
KER

Forbudte bøker Norge web site:
ub.uio.no/forbudte-boker

BURNING

the BOOKS

"Timely and authoritative... I enjoyed it immensely." —Philip Pullman

A HISTORY of
the DELIBERATE
DESTRUCTION of
KNOWLEDGE

RICHARD OVENDEN

THE FIGHT AGAINST BOOK BANS

Perspectives from
the Field

Shannon M. Oltmann, Editor

DANGEROUS IDEAS

A BRIEF

HISTORY OF

CENSORSHIP

IN THE WEST,

FROM THE

ANCIENTS

TO FAKE NEWS

Eric Berkowitz

JAN MAYEN

Norwegian Sea

Faroe Islands

Iceland

Akureyni

Vík

Hammerfest

Alta

Kirkenes

Murmansk
Мурманск

Harstad

Narvik

Inari

Kiruna

Bodo

Rovaniemi

Oulu

Luleå

Trondheim

Ålesund

Sweden

Norway

Bergen

Oslo

Stavanger

Uppsala

Stockholm

Tampere

Turku

Helsinki

Tallinn

Estonia

Riga

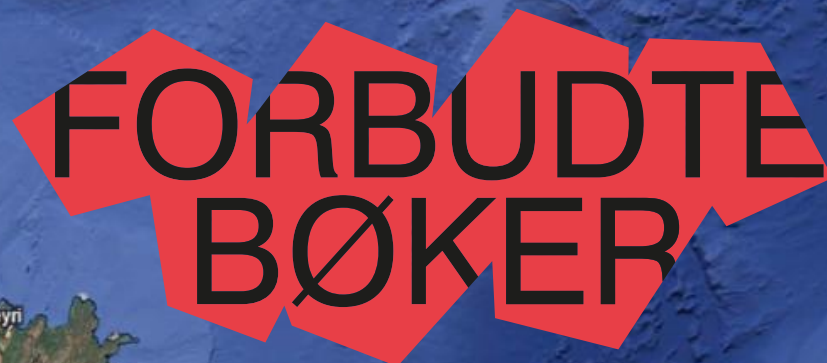
Latvia

St Petersburg
Санкт-Петербург

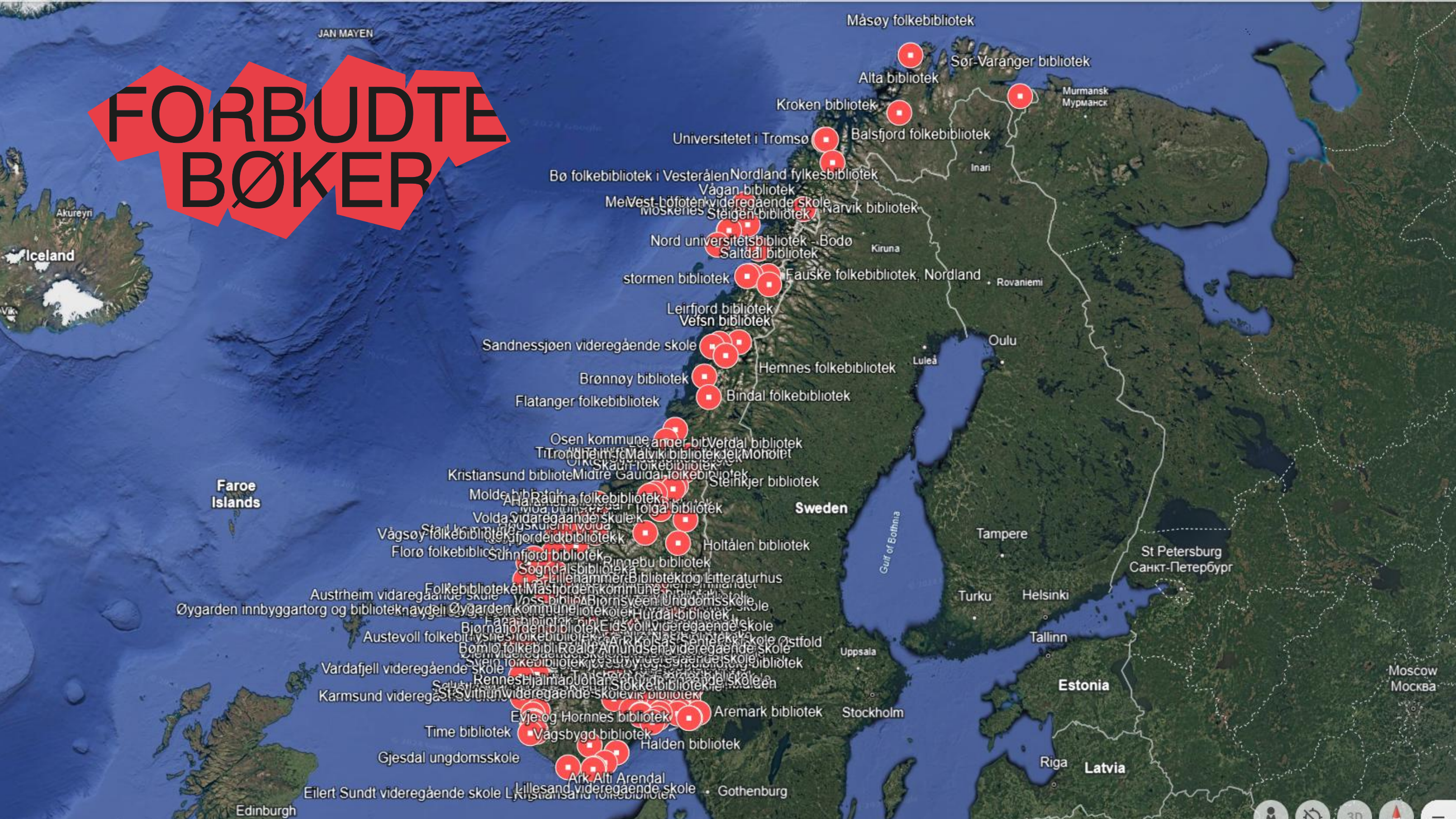
Moscow
Москва

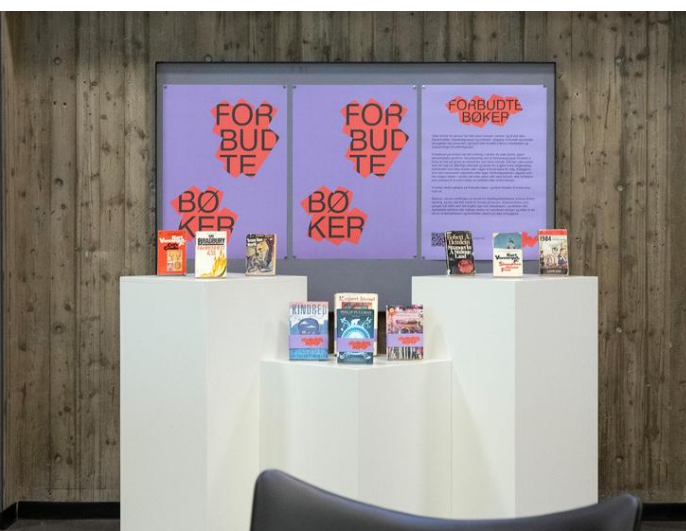
Edinburgh

Gothenburg

FORBUDTE BØKER

Vi snakket veldig mye med både barn, ungdom og voksne om utstillinga og flere ante ikke om tematikken før dette, eller hvor streng sensur det er i flere land.

– Det som skjedde på Roligheden skolen i Arendal var ikkje sensur.

Redaktør i Bok & bibliotek
Arne Olav Hageberg

Arendal-saka handlar ikkje om sensur

VG Live VGTV VG+ Sport TV-guide Tips oss

I frykt for represaller ville det russiske forlaget blant annet endre navn på russiske ledere, fjerne referanser til Putin. Foto: Frode Hansen / VG

Aslak Nore nekter russisk sensur: – Jeg ble rystet

Aslak Nore (46) nekter å bøye seg for politisk sensur av sin bok «Ingen skal drukne» – og trekker boken for utgivelse i Russland.

Camilla Norli

Tirsdag 4. mars kl. 12:34

NYHETER

Barnebok fjernes fra amerikanske militærskoler

Filmstjernen Julianne Moores barnebok «Freckleface Strawberry» fjernes fra hyllene på ordre fra president Donald Trump.

a skoler som drives av det amerikanske
Le Caer AP via NTB.

Meny

Dagsavisen

Kjøp abonnement

Logg inn

USA: 1500 forfattere samler seg mot bokforbud

Mer 1500 amerikanske forfattere har samlet seg i en protest mot såkalte «book bans», altså at angivelig kontroversielle bøker forbyes i skoler og biblioteker.

BØKER

STSPILLDIKTER
ge Tøse

blir årets festspill-
i slutten av mai.
i selv har utgitt
d litteraturen,
ven annen
kusmanesjens
t dette opp-
rømmer
presentant
har lest
irids Min
ergiske
lese
e, for
Det var
t-
sten-
ved
ans
an-
i
odt

Bibliotektidsskrift taler bibliotekarene midt imot

Fjerningen av Genderqueer fra skolebiblioteket i Arendal var ikke sensur, skriver redaktøren av biblioteksektorens eget tidsskrift. Jo, svarer lederer i skolebibliotekforening.

vbvlig
stad (foto)

er ble kjent at skole-
de bedt om at den
rieromanen Gen-
fra skolebibliote-
eaksjonene raskt.
re med et forsøk
dre hadde rett til
drer seksualitet
en. I den første
tere godt repre-
e, lokale debat-

satt i en slik kinkig situasjon, gjør at det er vel-
dig mye interessant i denne saken om roller og
ansvar, sier Hageberg.

– Forfatter Birger Emanuelson hevdet i en deb-
att at «i mine ører lyder det som sensur når er-
bibliotekar blir bedt av en leder, om å endre sin-
faglige beslutning. Det er en innskrenkning av
hennes arbeidsfrihet».

– Det er jo en spissfindighet, men det er vik-
tig å påpeke at det var en anbefaling fra skole-
sjefen, og ikke et pålegg.

– Når mener du det ville ha vært riktig å snakke
om sensur?

– Det er den dagen et kommunestyre begyn-
ner å diskutere det, for eksempel.

Lovlig og ønsket

Boken som forsvant fra skolebiblioteket, var ikke
en hvilken som helst bok, men boken det er gjort
flest forsøk på å forby og bannlyse i USA. Maia
Kobabes Genderqueer (2019) er en selvbiografi
fisk oppvekstskildring om det å finne ut av hvem
man er, som for Kobabes del
frem som ikke-
og hevder – i sk-

Forbudte bøker-uka Norge 6.-12. oktober 2025

Date Due

America's
war on
books
is more
than a
war on
words.

“A different
kind of
superhero movie”
-The Hollywood Reporter

“Packs an
emotional punch”
-Utah Review

“Illuminating”
-Variety

THE LIBRARIANS

K/A SNYDER PRODUCTIONS COLUMBIA COLE PRODUCTIONS & IDEAL PARTNERS A CO PRODUCTION WITH ITVS IN ASSOCIATION WITH WORLD JOURNAL PRODUCTIONS ARTIFACTS FOUNDATION THE BRANDY JACKSON FOUNDATION GOOD GRAY FILMS TWO CHAIRS PRODUCTIONS THE HARRISCH FOUNDATION
PRETTY MATCHES PRODUCTIONS & INDEPENDENT LENS PRESENTS A FILM BY KIM A. SNYDER "THE LIBRARIANS" CASTING BY ANNE MARLYN HOSKINS COSTUME DESIGNER JESSICA PENCE EDITOR JENNIFER BECKER EXECUTIVE PRODUCERS MARIA BARRELA TORRES LEAH BOATRIGHT AUSTIN REEDY PRODUCED BY PAULIE KONTEVAKS AMY DENNY BENJAMIN
WRITTEN BY TAL KANTROW YUHA BIRLL PRODUCED BY RACHAEL KIMMATTI DIRECTED BY CYNTHIA KANE EXECUTIVE PRODUCERS JAMES WOLF NATHANIEL SCHAPIRO REEFEN CHAN TAYLOR PUA PRODUCED BY A. SZECHMAN CLARE BEANE PRODUCED BY ANDREAS AMER ALONZO KATE CARPWOOD MARIN KROUSMAN KATHLYN OBEYFUS TEGAN ACTON
EDMAN POMPETTI THOMAS CAMPBELL JACKSON PENNY B. JACKSON MELINDA & ADAM LEWIS SARAH JESSICA PARKER ALISON DENSON REENA K. SHELLEY PETER BENICK CHRISTIAN CAMARRO COLLEEN BEVER RACHEL COHEN PIA & BEN STOLTE CHRIS STOLTE RUTH ANN HARRISON LUIS VOSSEN CARINE LUZIANO
K/A SNYDER PRODUCTIONS COLE PRODUCTIONS & IDEAL PARTNERS ITVS WORLD JOURNAL PRODUCTIONS ARTIFACTS FOUNDATION THE BRANDY JACKSON FOUNDATION GOOD GRAY FILMS TWO CHAIRS PRODUCTIONS THE HARRISCH FOUNDATION
PRETTY MATCHES PRODUCTIONS & INDEPENDENT LENS PRESENTS A FILM BY KIM A. SNYDER "THE LIBRARIANS" CASTING BY ANNE MARLYN HOSKINS COSTUME DESIGNER JESSICA PENCE EDITOR JENNIFER BECKER EXECUTIVE PRODUCERS MARIA BARRELA TORRES LEAH BOATRIGHT AUSTIN REEDY PRODUCED BY PAULIE KONTEVAKS AMY DENNY BENJAMIN
WRITTEN BY TAL KANTROW YUHA BIRLL PRODUCED BY RACHAEL KIMMATTI DIRECTED BY CYNTHIA KANE EXECUTIVE PRODUCERS JAMES WOLF NATHANIEL SCHAPIRO REEFEN CHAN TAYLOR PUA PRODUCED BY A. SZECHMAN CLARE BEANE PRODUCED BY ANDREAS AMER ALONZO KATE CARPWOOD MARIN KROUSMAN KATHLYN OBEYFUS TEGAN ACTON
EDMAN POMPETTI THOMAS CAMPBELL JACKSON PENNY B. JACKSON MELINDA & ADAM LEWIS SARAH JESSICA PARKER ALISON DENSON REENA K. SHELLEY PETER BENICK CHRISTIAN CAMARRO COLLEEN BEVER RACHEL COHEN PIA & BEN STOLTE CHRIS STOLTE RUTH ANN HARRISON LUIS VOSSEN CARINE LUZIANO